

Economia

La competitivitat també requereix talent

21/01/12 02:00 - CATEDRÀTIC. DIRECTOR DEL DEPARTAMENT / DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR (UB) - **ENRIC I. CANELA**

Ahores d'ara, ningú no discuteix la importància cabdal de canviar els processos i objectius d'empreses i serveis per fer l'economia del país més competitiva. Un factor que pot fer les empreses més competitives és la reducció de l'estat del benestar. Una reforma del sistema que reduís retribucions i beneficis socials tindria, a curt termini, un efecte directe sobre la nostra economia ja que repercutiria disminuint el cost de producte o servei i els faria internacionalment més atractius en un moment en què la demanda interna és baixa i el tractor econòmic més sòlid és la demanda internacional.

La competitivitat depèn només del cost si els productes o serveis ofereixen prestacions anàlogues, però quan hi ha valor afegit, també depèn del quocient prestacions/cost, allò que denominem qualitat/preu.

Tant la reducció de cost de prestació de servei o producció de producte com les noves prestacions o les mateixes del servei o producte depenen de la capacitat d'innovar, en procés o en producte, i per això el gran interès d'administracions i empreses per afavorir la innovació. Amb tot, la innovació no és quelcom que es pugui introduir mitjançant un discurs o un decret, requereix alguna cosa més i, normalment, els efectes de les mesures en favor de la innovació no tenen efectes immediats i només és a mitjà termini que es comencen a veure els resultats.

D'aquí l'interès que té poder seguir les tendències en sèries i fer comparacions internacionals que permetin veure si les polítiques adoptades pels diferents governs comporten millores de competitivitat. Un document adequat per fer-ho és l'informe *Innovation Union Competitiveness Report 2011* que elabora anualment la Comissió Europea. Malauradament, l'informe tracta la situació dels estats i no ens permet veure amb detall la situació de Catalunya, diferent en algunes coses del comportament mitjà espanyol. En certes coses estem millor, però no tenim prou eines polítiques i econòmiques per desenvolupar completament les nostres potencialitats.

L'informe indica que l'Estat espanyol està en condicions d'arribar al 3% de despesa en R+D respecte al PIB, objectiu fixat per la Unió Europea per al 2020, però per fer-ho caldria un increment notable de la mitjana de la despesa anual respecte als anys anterior, especialment en l'àmbit empresarial. Un dels grans déficits de l'economia espanyola rau en la gran distància entre la inversió empresarial en R+D espanyola i l'europea. La tendència actual fa pensar que Espanya, sense un fort impuls, es quedarà en un 2,2% o per sota a causa de la crisi econòmica.

Amb tot això sol no seria suficient. L'informe també diu que per col·locar-se en el bon camí Espanya hauria de fer canvis estructurals i disposar d'una economia més intensiva en coneixement. També el nombre de tesis doctorals realitzades és molt baix, probablement per la manca d'ajuts públics per a la seva realització i per l'escàs valor que dona als doctors el mercat de treball. Així i tot les publicacions científiques estan a un nivell relativament bo en nombre i quantitat, però tant investigadors com empreses ocupen una posició marginal dins les xarxes europees de cooperació en ciència i tecnologia. També el nombre de publicacions conjuntes entre els investigadors de l'estat i els d'altres països és encara baix.

L'informe indica que hi ha senyals de millora en la connectivitat internacional de les noves generacions. Posa com a exemple les xarxes d'estudiants d'Erasmus i els beneficiaris de les beques Marie Curie. El 2009, Espanya va ser el 4t país receptor de beneficiaris de beques Marie Curie. Igualment cita que Espanya també va tenir al 2010 una elevada taxa d'èxit en les subvencions de l'European Research Council, amb 13 Advanced Grants i 23 Starting Grants. Convé destacar que 7 Advanced Grants i 13 Starting Grants van anar a Catalunya. Aquestes dades mostren que l'entorn de recerca de Catalunya és bastant competitiu a Europa.

La part negativa, en el cas de Catalunya, és que l'any 2011 ja es va fer palès l'efecte d'haver suprimit al 2007 el programa per atreure investigadors joves (ICREA Júnior) que tan bons resultats havia produït. Probablement la captació de recursos encara es reduirà més perquè això no s'ha corregit i la crisi no fa preveure que es faci aviat.

A banda de les mesures de caire fiscal i laboral, per millorar la competitivitat és urgent disposar de programes de captació de talent jove, finançar la formació de doctors i fomentar la incorporació de doctors a l'empresa i valorar-los professionalment. Sense enriquir el sistema amb capital humà d'alta qualificació i incorporar-lo a l'empresa el canvi és difícil.

Fomentar la recerca

La missió de l'European Research Council és fomentar la recerca de màxima qualitat a Europa a través de fons competitiu basats en l'excel·lència i donar suport la recerca d'avantguarda en tots els àmbits.

Els Advanced Grants s'adrecen a investigadors que ja s'han establert com a líders d'un grup de recerca independent.

Els Starting Grants ofereixen l'oportunitat a joves investigadors de convertir-se en líders d'un grup de recerca independent.

Europa fomenta la recerca de màxima qualitat. Foto: ARXIU.

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

30/03/2013 [La universitat funciona més bé que la política i l'empresa](#)

02/03/2013 [La ciència i els polítics](#)

Més articles ...

L'informe *Innovation Union Competitiveness Report 2011* indica que l'Estat espanyol està en condicions d'arribar al 3% de despesa en R+D respecte al PIB, objectiu fixat per la Unió Europea per al 2020, però per fer-ho caldria un increment notable de la mitjana de la despesa anual respecte als anys anteriors, especialment en l'àmbit empresarial. Un dels grans déficits de l'economia espanyola rau en la gran distància entre la inversió empresarial en R+D espanyola i l'europea. La tendència actual fa pensar que Espanya, sense un fort impuls, es quedarà en un 2,2% o per sota a causa de la crisi econòmica

Darrera actualització (Dissabte, 21 de gener del 2012 02:00)

Publicat a

L'Econòmic Catalunya 21-01-2012 Pàgina 31